

05

A

1825

10.

CVM DEO,
 &
 CONSENSV
 MAGNIFICI JURISCONSULTORUM
 ORDINIS,
 DE
PLURIUM CIR-
CA UNIUS DEBITO-
RIS BONA CONCURREN-
TIUM CREDITORUM

JVRIBVS,
 PRÆSIDE
JOACHIMO NERGERU,
 GRYPHIMONTE SIL. J. V. L.

dissertabit
DANIEL HINTZ, *Ry*
 BELGARDO-POMERANUS

Autor
d. 15. Julij
 In Acroaterio Jctorum.

WITTEBERGÆ,
 Typis Johannis Haken, M DC LVIII.

DS A 1845

Cum bono DEO.

Tur de plurium creditorum
juribus ad bona communis de-
bitoris concurrentium, abso-
lutissimi prostant tractatus, &
facundissima apud Doctores
invenire sit loca; facere ta-
men non potui, quin & ipse
pro virili hinc meam moverem
urnam, Præceptorum legens
vestigia; Quò enim hæc materies frequentior, utili-
or, magisque necessaria, eò reddenda familiarior;
quæ, seipsam ostendens *arg. l. 1 ff. de in integr. restit. cum*
nullâ egeat commendatione, prolixioris antefatio-
nis desino; Antequam verò arcem rei ingrediar, à Di-
vino NUMINE devotissimâ contendo prece, ut vires
undiquaque rei convenientes largiatur benignè; Sit
ergò

THESIS I.

Concursum creditorum esse intelligitur, cum hi, cor-
ram competente iudice, prolatis diductisque suis ju-
ribus, de bonis sui debitoris, facultatibus lapsi æstima-
tis invicem concertant, quis eorum solutionis ergò
alteri sit præferendus, cum bona singulis non suffectu-
ra, persuasum est.

§. I. Clam non est, concursum creditorum ad quatuor
redigi capita: Vid. *Franciscus Salgado in Labyrintho creditor. p.*
l. c. 1. n. 3. p. 2. Sed hinc non de iis, ubi ad effectum conceden-
di debitori dilationem, nec ad remittendam æris alieni par-
tem aliquam: sed ubi, dum ab uno creditorum pulsatur debi-
tor actione, à cæteris concurritur, usuris jura antelationum:

Aut ipse eosdem convocat eâ fini, ut excessis à se bonis juxta gradus prærogativam satisfiat, acturi sumus.

§. 2. Cum creditorum non una eademq; conditio sit, sed alii aliis ob varia prælationis jura, ac multiplicia prioritatis privilegia, antelocandi sint, contentionibus, quæ sæpius graves variæque sunt, *Berlich. p. 1. conclus. 63. n. 2.* opus est, à iudice decidendis competente, cui debitor subest, *arg. l. 3. C. de posth. hered. instit.* extra territorium enim jus dicenti impunè non paretur; Nec functi creditores officio suo videntur, si credita sua per schedulam exhibita demonstrarint, sed necesse est, de juribus prioritatis demonstratis controverterint, *Carpzov. Jurispr. for. Rom. Sax. p. 1. const. 28. def. 2. n. 1.* prius est enim, ut servato ordine actio adversus reum dirigatur, & causâ cognitâ sententia accipiatur *l. 1. C. de exec. rei jud. aliàs omnia poterunt revocari l. 58. ff. de re judic.*

§. 3. Quia homines quidam transmarinas, & in alienis regionibus exercent negotiationes, fieri potest ut de facultatibus suis amplius quam in his est, sæpè sperent. §. 3. *l. qui & ex quib. causis man. non poss.* hacque spe lactati multum æris alieni contrahant, cui tandem tamen exsolvendo non sunt; Aliis verò adeò periiit pudor, ut quantum pote, mutuo sumant pecuniam quò defraudent creditores; aliis verò ex inopinato dispereunt bona, ut hinc in proclivi sit, istos culpâ, illos dolo hos casu lapsos facultatibus: Culposis istis, cum imputari possit quod non sedulam navarint diligentiam, commodum cessionis beneficium haud paratum est, Dolosi verò illi, quibus fidem fallere volupe, quod grave *l. 1. ff. de constit. pecun.* ne quidem appellatione debitorum dignandi, sed decoctores bonorum & defraudatores sunt. *Scheplitz Promptuar. jur. Tit. de cred. & debitor 33. §. 7. n. 2. & seqq. Stracha de decoctoribus, passim.* Et, uti localibus Germaniæ statutis & Juribus Saxonis provisum est, carceribus includendi, absq; spe liberationis, priusquam debitum solverint aut idoneam de exolvendo præstiterint cautionem *Gail. lib. 2. de pace publica c. 2. n. 8.* quamvis nec leges nostræ carcerem debitorum undiquaq; derogatum velint. *l. 1. C. qui bon. ced. l. 2. C. de exactor. tribut. vid. Carpz. in Asyl. debitor.*

debitor. posit. 3. Jure ex Saxonico, Landrecht l. 3. art. 39. in pr.
Weichbild art. 27. circa fin. Coler. de Process. Execut. p. 1. c. 3. n. 160.
hoc tradit, quod debitores ejusmodi creditori ad man^o tradā-
tur, eā fini, ut ipsos vel in cōpedibus & vinculis inclusos teneat,
& eorundem operis & servitio tamdiu utatur, donec aut ex
taxatione operarum aut aliter ipsi satisfiat, adde Richter. de ju-
re & privil. cred. c. 1. n. 73. & sq. Iis verò qui sine dolo, calamitate
scilicet belli, & quovis alio fatali casu, cui humani tūs resisti
nequit vid. l. 2. §. 7. ff. de admin. rer. ad civit. pertin. l. 1. §. 4. ff. de O.
& A. l. 23. ff. de R. 7. ad incitas redacti, & iniquā creditorum
exactione haud molestandi sunt, de bonis cedendis benefici-
um indultum l. 4. C. qui bon. ced. poss. universis, cum creditoris
arbitrio permittatur, ex pignoribus sibi obligatis, quibus velit
distractis ad suum commodum pervenire l. 8. ff. de distract. pi-
gnor. Carpzov. p. 1. const. 32. def. 9. n. fin. Richter. d. l. c. 1. n. 56. Quæ
cessio tamen distat maximè à nostro concursu & in mediis &
in modo, ut ut ratione finis, scilicet actualis solutionis conve-
niant: Consulatur Salgado d. l. n. 57. p. 8.

§. 4. Bona verò debitoris ritè æstimanda sunt, quò consta-
re creditoribus possit, an illa omnium solutionibus paria, si e-
nim sufficerent, prolixā *περιτορησίας* discussione nil profectu-
ris littora bubus arabis, & quod iterum in diverbio est, exerci-
tati artifices de lana caprina digladiabuntur; dum vero ea
taxata, & æra creditorum liquida ad calculos revocaveris, de-
prehendes sine curā, rarò ad chirographarios in tali concursu
aliquid residui pervenire solere, attestante *Vvesemb.* ff. de pri-
vil. cred. n. 9. Debitori verò excutiendo nihil omnino relin-
quendum arg. l. 1. C. qui bon. ced. poss. Carpzov. p. 1. const. 32. def. 15. n.
1. adeo ut patri non tantum sed nec liberis vitæ adminicula re-
linqui necesse sit, alimenta enim deberentur ex bonis pater-
nis, jam vero hæc nulla sunt hic, alieno ære deducto l. 39. §. 1. ff.
de V. S. sic & legitima quarta tantum accipitur, deducto ære a-
lieno l. 8. §. 9. ff. de inoffic. testam. Carpzov. p. 1. const. 28. def. 157. nisi
ad certam debitori ejusq; liberis exolvendam summam annuo
atim consenserint creditores vid. Richter. d. c. 1. n. 70.

THESIS II.

Concursus hic vel à debitore ipso, ejusque hæredibus, vel à creditoribus formatur.

§. 1. De debitore ad *th. l. §. 1.* præventum est: quò debitore heredes, etiam nihil hæret dubii: & quidem creditoribus hereditariis, ex contractu, & factò defuncti actione hereditaria; (hereditas enim quin. obliget nos æri alieno etiam si non sit solvendo, plus quàm manifestum est. *l. 8. ff. de A, vel A. H.*) quali ex contractu verò obligantur, cum non alia obligationis causa est, quam agnitio voluntatis defuncti *l. 5. §. 2. ff. de O. & A. §. 5. Inst. de oblig. que qs. ex contr.* siq; impuberes minoresve sint, tutorum, curatorumq; erit, negotium agere, sub prætextu enim ætatis pupilli, minorisve debitoris hereditarii, creditorum exactionem differri non posse nimis evidens est *l. 4. C. de heredit. act.* Debitoris verò hujus vel heredum erit petere, ut creditores in jus vocentur, debita sua probaturi, ac quis eorum potior, concertaturi, nec consultum, ut hi semper sinuoso processu defatigentur, sed judicis erit, omnia pensiculare secum, quo contentionum compendium fieri possit, circulationesq; præcidantur; quam maturationem jura præsertim Saxonica *vid. Ord. N. Proc. tit. 41. in pr. vers. Und dergleichen* disputat; tantùm non imponunt judici. Hinc non raro intra statum terminum exprimere prioritatis jura jubentur, nisi hisdem cadere velint, modò ad peremptorium edictum ordine perveniatur, vide omnino *l. 68. & seqq. ff. de judiciis.* ac absentia incusetur, & tum statuatur. *l. 13. §. 1. C. de judiciis.* Tritissimum enim Advocatorum est, nemo pro contumace habetur, nisi ejus contumacia non solum accusata, sed etiam super ea sententia lata fuerit. *Carpzov. p. 1. const. 9. def. 15. Richter d. l.*

§. 2. A creditoribus solis dum concursus formatur, judicium non universale, sed tantùm particulare est, cum ad solos concurrentes creditores, nec ad alios seorsim, & alibi litigantes spectet, bene enim hic exercitatissimus Practicus, *Salgado d. l. p. 1. c. 4. §. 1.* discriminat litem hanc creditorum à concursu creditorum, qui Auctor ad eundem. Cum verò hic sæpè debitor

bitor per fugam se creditoribus subtrahat, vanum inducens
animum, sic se à solutione & executione liberatum iri; publi-
co tum edicto, in trium-Dominorū territoriis affigendo *Carp-
pov. p. 1. const. 28. def. 7.* primum quidē citand⁹, quo apochā suā
vel fateatur vel juratō diffiteatur, sub pœna cōtumaciæ; deinde
sub hac eadē pœna, sed usq; ad legitima impedimēta; denuo,
dū geminæ literæ cōminatoriæ nihil profecere, instrumēta pro-
recognitis habeantur, imponaturq; sub pœna executionis so-
lutio, modò singulis vicibus inculcata contumacia, lataque sit
sententia. *Richter. d. c. 1. n. 54.* quamvis usus ob moras, quas de-
bitor necit, quò ocissimè lis absolvi possit, has trinas vices ad
binas redegerit; *Richter. d. l.*

§. 3. Rarum quoque non est, ut fugiente, aut latitante
aut bonis cedente debitore, aut sine hæredibus decedente,
curator constituatur bonis *l. 1. §. 1. ff. de curatore bonis dando, vel
privato creditorum consilio l. fin. ff. d. tit.* vel magistratus au-
toritate, si creditores convenire non possint, aut nemo ido-
nus subire velit. *Carpov. d. l. p. 1. const. 28. def. 8. in fin.* ne judici-
um sine reo mutilum esset *c. 10. X. de V. S.* Cujus, si bonis cessum,
officium erit, illa in repertorium conjicere, administrare, cum
consensione creditorum vendere, hisdem pecuniam solvere,
aut in judicio deponere, vel bona nondum distracta credito-
ribus in solutum dare. Sin latitet aut aufugerit debitor aut
sine hærede decesserit, tunc hæreditatem aut bona defendat,
documenta prolata recognoscat, & creditoribus satisfaciat,
vid. Gail. 2. obs. 130. n. 5. & seqq. Zæf. ad tit. de curat. bon. dand. n. fin.

THESES III.

Concursu hoc rectè formato, ante omnia credita
in schedula exhibenda, probationibusque suffulcien-
da sunt,

§. 1. Monstrandum enim quod postulas, quo deliberari
possit, an contendendum, an cedendum; & inanis omnis a-
ctio, nisi indubitata probationis fide apud competentem judi-
cem liqueat vera esse, quæ in judicium deducuntur *Cujac. in
Paratit. C. de probat.* nec quisquam victoriæ spem ullam sine
probatione habere potest, *Arnold. de Reyger Thesaurus juris, lit. P.*

ver.

Verbo Probatio n. 408. Debitum verò liquidum est, de quo apparet, quid, quale, quantumve sit, *l. 6. ff. si cert. petatur Coler. de proc. exec. p. 3. c. 1. n. 4.* Quamvis autem confessio partis liquidissima probatio sit, paremque; imo majorem vim habens sententiã in processu ordinario obtentã *l. un. C. de confe. Dom. Card. Tusch. practic. conclus. Tom. 2. verb. confessio concl. 645. n. 1. & seq.* Confessioni tamen huic tantum statur in eo, quod confitenti nocet *Marant. in Specul. part. 6. tit. de confess. n. 27.* non autem si id in præjudicium tertii tendat *Mascard. de probat. vol. 1. conclus. 372. & 489. n. 5.* Mera igitur debitoris confessio hic satis esse nequit; de prioritare enim creditorum ex eorundem documentis & probationibus constare debet, *Richter d. l. c. 1. n. 8.* Instrumenta verò privatorum originalia (quæ vel à Notario judicii descripta, aut revisa, ejusque subscriptione & sigillo munita *Richter. d. l. n. 16. & 19.*) confessione roboranda (quam sæpe hac conditione, ut objectæ post recognitionem salvæ maneat exceptiones *Richter. d. l. n. 20.*) debitoris, qui ad id & compelli, vel juratò diffiteri potest, ne aliàs ex falso instrumento condemnetur aliique creditores non privilegiati graventur, *Carpzov. d. l. def. 6. n. 4. & 6.*

§. 2. Circa hanc recognitionem, quæ vim confessionis habet, cui standum est. *l. 19. C. de fid. instrument. Carpzov. d. l. def. 6. n. 6.* exigimus, ut in judicio vel coram iudice extra locum confessionis majorum fiat. *Coler. de proc. exec. p. 3. c. 1. n. 105.* bona fide, non in creditorum necem, i. e. fraudem, sigillum & subscriptionem debitoris, voluntare appositam pro inducenda obligatione habeat, sic hæc literæ merentur paratam executionem, consule laudatum. *Coler. d. l.*

§. 3. Licet vero aliàs reus effugere possit juratam diffessionem, si onus probandi in se suscipiat, & conscientiam suam hoc modo defendat. *Carpzov. lib. 3. respons. tit. 5. resp. 50.* In hoc casu tamè ubi summarie agitur, non procedit, sed præcisè aut recognoscere aut juratã diffessione uti debet. *Richter. d. l. n. 33. & 35.* Creditores autem non semper coguntur juratæ diffessioni debitoris documenta committere, si enim hic de perjurio forsitan est suspectus, illi debita sua per testes probare

bare possunt *Carpzov. p. 1. const. 17. def. 14. n. 2. Richter d. l. n. 763*
Et licet jam debitor jurato documentum diffessus sit, postea
tamen, detecto errore & ostensâ falsitate, illa confessio jurata
per sententiam rescindi & retractari potest, ita, ut illa docu-
menta nihilominus valeant ac probent *Berlich. p. 1. conclus. 44.
n. 55.*

§. 4. Fieri autem potest recognitio non tantum per ipsos prin-
cipales sed etiam per procuratorem modo speciale ad hoc
habeat mandatum *Berlich. d. concl. 44. n. 17. & 18.* Et præjudicat
principali, fatendo sigillum & scripturam, cujus esse conten-
ditur, si autem neget, se sigillum vel scripturam productam
nosse, vel mandatis non esse, non præjudicat producenti, Do-
minus enim ipse sive principalis tunc ad recognoscendum vel
jurato diffitendum tenetur, *Berlich. d. l. n. 20.* Jurata verò dif-
fessio non nisi per principalem debitorem fieri potest. *Richter
d. l. n. 30.*

§. 5. Recognitione semel ritè facta, utpote quæ vim con-
fessionis habeat, *Richter. d. l. n. 13.* in confessum verò sicut & in-
judicatum parata detur executio *Coler. d. c. 1. n. 99.* ulteriori
probatione opus non est. Debitor quoque, si jurato instru-
mentum sit diffessus, absolvi debet, jurejurando n. præstito o-
mnis disceptatio cessat *l. 5. §. 2. ff. de jurejur.* cum transactum vi-
deatur *l. 2. §. 1. ff. eod.* Hic vero creditores, si cautiones nul-
las habent, alio modo, veluti testibus aut confessione debito-
ris credita sua probare possunt, qui tamen ideò Chirographa-
riis adnumerantur, *Carpzov. p. 1. const. 28. def. 159. n. 1. & 2.* Exce-
ptis debitis privilegiatis, de quibus tangam aliquid.

§. 6. Ministri igitur, famuli, ancillæ, aliiq; mercenarii
quantitatem salarii vel mercedis, dummodo prius constet, il-
los fuisse ministros & de pretio conventum *Carpzov. d. const. 28.
def. 34. n. 7,* (de pretio autem fuisse conventum præsumitur, cū
non sit verisimile quem gratis operas suas locasse *arg. l. cum de
indebito 25. ff. de probat.* ideoque, si Dominus vel alius alleget &
dicat quem gratis serviisse probare debet. *Hartm. Pistor. p. 1.
quæst. 8. n. 7. Berlich. p. 1. concl. 64. n. 68. Carpzov. d. const. 28. def. 38. n.
2. arg. l. ab ea parte 5. ff. de probat. l. sive possideris 16. C. de probat.)*

B

pro-

probare possunt vel per testes, qui si omni exceptione sunt
maiores, plenam efficient probationem *Vvesemb. in π. ff. de
probat. n. 4.* Vel per juramentum. *Harem. Pistor. d. quest. 8. n. 8.
Moller. p. 1. const. 28. n. 5. Carpzov. ibid. def. 34. Berlich. d. concl. 64.
n. 69.* Vel per confessionem debitoris, *Richter. de tr. de privil.
cred. c. 2. memb. 4. n. ult.* Et hoc casu juramento opus non esse do-
cet ibidem idem; Sic & impensæ funerum probari possunt ex
verisimilibus conjecturis, quæ judicis arbitrio relinquuntur,
vel cessantibus iisdem per juramentum ejus qui has impensas
fecit. *Moller. d. const. 28. n. 26. Mascard. de probat. vol. 2. conclus. 729.
n. 1. & seqq. Berlich. d. concl. 64. n. 92. & 93.* Talia pharmaca in
ægroti curationem composita sunt *Berlich. d. concl. 64. n. 103.
Carpzov. d. const. 28. def. 46. n. 4. & 5.* Sic pecunia mutuo
data ad refectionem ædificii impensa probatur, vel per testes,
qui viderunt eam expendi in eam causam vel per conjecturas
& à posteriori, ut si res aliqua fuit ruinosæ & postea resecta vel
reparata apparet, licet non appareat ex quâ pecunia, quo ca-
su resectio vel reparatio creditoris pecuniâ facta præsumitur
*l. Lucius Titius 7. in pr. ff. de exercit. act. Berlich. p. 1. concl. 65. n.
135. Richter. de privil. cred. c. 3. sect. 3. n. 18.* Nec requiritur ut pro-
bet creditor, eam ipsam pecuniam esse impensam in resectio-
nem rei, sed sufficit ædes fuisse ruinosas, resectione & repara-
tione indiguissæ & esse jam resectas, *Berlich. d. l. Köppen. decis. 8.
n. 35.*

§. 7. Huc refert item; Licet mulieri privilegium dotis
prætensuræ non sufficiat mariti confessio de illatâ dote. *l. 1. &
dot. tit. C. de dote cautâ,* in præjudicium creditorum, nam sibi su-
isque hæredibus nocet *Schneid. ad §. fuerat 29. Inst. de act. n. 66.*
Licet facta fuerit in Instrumento publico & garentigato, &
in testamento, *Berlich. p. 1. concl. 65. n. 50. juramento confirmata,
Schneid. d. n. 66. Coler. de proc. exec. p. 3 c. 1. n. 115. & seqq. Carpzov. d.
const. 28. def. 73.* licet confiteatur, se à tertio quodam extraneo
dotem accepisse. *Novell. 100. c. 1. §. 1. vers. in nullo discernentibus no-
bis, in verb. sive pater, sive alter quispiam pro ea.* Licet mulier in
supplementum jurare velit. *Carpzov. d. const. 28. def. 75.* Attamen
illa confessio mariti etiam creditoribus præjudicat, si cum re-
nun-

nunciacione dotis nonnumerata ante contractum matrimo-
nium facta fuerit. *Berlich. d. concl. 65. n. 44.* Aut alii credito-
res sua debita etiam ex solâ confessione mariti probent, nec
realem numerationem docere possint *Carpzov. d. const. 28. def. 76.* Aut creditores mulieri exceptionem dotis non numeratae
(quæ ab iis etiam post elapsa tempora, intra quæ opponi à ma-
rito potuit, opponi potest *Schneidevv. ad d. §. fuerat d. n. 66. Ber-
lich. d. concl. 65. n. 54. Carpzov. ad d. const. 28. def. 74.*) non opponant,
sed eam silentio prætereant. *Gail. 2. observ. 81. n. 4.* Aut præter
mariti confessionem quædam indicia & conjecturæ de dote
numerata extent *Menoch. lib. 3. præsumpt. 12. n. 22. & seqq. & præ-
sumpt. 13. n. 19.* Aut si antea dos in pactis dotalibus vel aliter
fuerit promissa, confessio autem dotis receptæ ex intervallo
temporis subsequatur. *l. in contractibus 24. §. quoniam 1. vers. ideo
que sancimus. C. de non numer. pecun.* Aut si tēpore confessionis
non appareat æs alienum, cuius intuitu maritus præsumere-
tur confessionem fecisse, *Menoch. d. præsumpt. 13. n. 24.* Aut si cre-
ditores contraxissent cum marito post confessionem factam
de dote recepta, Optime hæc *Berlich. d. concl. 65. n. 51. & seqq.*

THESIS IV.

Ordo concurrentium creditorum ex diversâ,
quod prætenditur, dependet qualitate debiti, hoc ve-
ro summatim quintuplex est (1) Simpliciter privilegi-
atum, (2) hypothecarium, cum antelationis privile-
gio, (3) hypothecarium simplex, (4) personale privi-
legiatum, (5) personale simplex, seu chirographarium.
Hincque creditorum iterum quinque classes adsignari
possunt: Ad primam referimus vindicantes res
proprias, sumptus pendente concursu in utilitatem
omnium creditorum erogatos, mercedes famulorū,
impensas funebres, collectas & onera publica, annu-
os redditus vel census, & tandem pecuniam hæredita-
riam.

§. 1. Cum nullius justior petitio, quam qui rem suam vindicet. *l. bona fides 31. §. 1. ff. de positi.* & propterea rei vindicatio supra omnes actiones, tam personales quam hypothecarias. *l. procuratoris 5. §. sed si dedi 18. ff. de tribut. act. l. si ventri §. 2. ff. de privil. cred.* merito, qui jure domini aliquid ad se pertinere probat, sive illud sit mobile, sive immobile, omnibus præferatur. Depositorum ergo extans (si enim consumptum, personale solum privilegium habebit deponens & solis chirographariis præferetur, id quod & *Novell. Elect. Aug. p. 1. const. 28. §. ferner sollen auch. & Ord. Jud. tit 49. in pr.* & Justiniano juri conforme. *l. si hominem 7. §. quoties 2. & l. quod privilegium 8. ff. de positi. vid. Berlich. p. 1. concl. 64. à n. 10.*) quoniam deponens dominium illius apud se retinet, illamque tantum alteri custodiendam commendat. *l. 1. in pr. l. licet 17. §. 1. l. Lucius Titius 24. ff. de pos.* præ omnibus omnino creditoribus, qualitercunque privilegiatis, vindicari potest. *l. si ventri 9. §. in bonis 2. ff. de privil. cred. l. si res 8. C. ad exhibend. l. si is qui 8. C. de pos.* Moller. *ad Const. Sax. p. 1. const. 28. n. 74. Carpzov. ibid. def. 15. Johan Michael Beuther. tract. de jure prelationis part. 1. cap. 31. & p. 2. c. 12. Berlich. p. 1. concl. 64. n. 4. Scheplitz prompt. jur. tit. de creditor. & debitor. 33. §. 7. n. 4. Richter. tr. de privil. cred. cap. 2. memb. 1. n. 6.* Nisi dominium rei depositæ in depositarium translatum, hoc enim privilegio prioritatis non gaudet, ut ut adhuc extet, quia tunc in creditum abiit. *l. procuratoris 5. §. si plures 15. ff. de tribut. act. l. Lucius Titius 24. ff. de pos. Carpzov. d. def. 15. n. 4. Berlich. d. l. n. 6. Scheplitz. d. l. in fin. Richter. d. l. n. 15.* Idemque est, si usuras pro re deposita accepit deponens, hoc enim casu nullum privilegium habet, sed inter chirographarios numeratur *Berlich. d. l. n. 7. Moller. d. const. 28. n. 75. Richter. d. l. n. 16.*

§. 2. Idem privilegium competit pecuniæ ad cambium datæ propter publicam utilitatem, quæ in cambiis versatur, quia Respublica hisce carere non potest *d. l. si hominem 7. §. 2. & l. 1. ff. de pos.* Beuther. *d. p. 1. c. 32. Berlich. d. concl. 64. n. 14.* Simile datur ijs, qui tanquam mandatario aliquid dederunt ut illud venderet, seu ad alium certum usum expenderet, si modo id adhuc extet *l. 1. §. quod si 12. ff. de pos. l. si vero 12. §. dedi 10. ff. mand.*
Hartm.

Hartm. Pistor. part. 4. quæst. 165. Beuther. d. tr. p. 2. c. 5. Carpzov. d. const. 28. def. 16. Berlich. d. concl. 64. n. 15. & seqq. Item mulieri quoad bona paraphernalia extantia l. 1. C. de privit. fisci. l. res uxoris 24. C. de donat. inter vir. & uxor. l. 1. C. ad l. Jul. de vi publ. vel priv. l. ob maritorum 2. C. ne uxor pro mar. Berlich. d. concl. 64. n. 18. & concl. 65. n. 66. Moller. d. const. 28. n. 37. Richter. cap. 3. sect. 1. n. 108. Idem extenditur ad liberos priorum matrimoniorum qui in bonis adhuc extantibus quæ à parentibus prædefunctis lucrati sunt omnibus creditoribus indifferenter præferuntur l. assiduis 12. vers. exceptis C. qui pot. in pign. Beuther. p. 1. c. 38. Berlich. d. concl. 64. n. 19. Carpzov. d. const. 28. def. 14. Rem furtivam quoq; siue apud furem ipsum siue apud alium extantem Dominus ante omnes creditores vindicare potest. Beuther. p. 1. c. 41. & p. 2. c. 9. & c. 30. Semper enim ea condici & repeti potest. §. quod autem 3. & §. seq. Inst. de usucap. & long. temp. præscript. l. si pro fure 7. §. ult. ff. de condict. furtiv. Berlich. d. concl. 64. n. 21. & 120. Sic pater pecuniam à filio familias contra senatus consultum Macedonianum solutam reperere, nec ipsi ulla exceptio objici potest l. si filiusfam. 14. ff. de reb. cred. si cert. pet. Beuther. p. 1. c. 68. Cujac. l. 14. obs. 35. Hartm. Pistor. p. 3. q. 201. n. 12. Berl. p. 1. concl. 64. n. 22. Idem τὸ πρῶτον ἐγγίαις jus & illis competit qui indebitum solutum repetunt, ut bona fide possidenti hæreditatē si creditoribus solverit. l. 5. C. de petit. hæred. Beuther. p. 1. c. 22. incip. Wan ein buchfueher hinc Bibliopolas quoq; miscere laborat dum bona fide studiosis vel alijs libros concessere, sed culpatur à Berlich. d. concl. 64. n. 26. Donatarius huc etiam referendus in re sibi donata & postea alteri pignori data vel vendita l. que prædium 6. C. si alien. res pignor. data sit, l. si quis 36. §. 1. ff. de pign. act. l. siquidem 13 sub fin. C. de donat. inter vir. & uxor. Beuther. p. 1. c. 74. Berlich. d. concl. 64. n. 23.

§. 3. Venditor etiam in re vendita hoc privilegio prioritatis gaudet, si modo fidem de pretio non habuit, & in re vendita dominium pro pretio reservavit l. incivile 12. C. de rei vind. §. vendita 41. Inst. de rer. divis. l. quod vendidi 19. ff. de contrab. empt.

vel hypothecam, vel ante traditionem, vel in ipso traditionis actu, *Gail. prat. observ. lib. 2. obs. 15. n. 7.* vel judicialiter vel extra judicialiter *Carpzov. p. 1. const. 28. def. 20. Beuther p. 1. c. 18. Berlich. d. concl. 64. n. 32. & seqq.* & hoc procedit non tantum in allodialibus, sed etiam in feudalibus etsi reservatio absq; domini & agnatorum consensu facta sit, *Berlich. d. concl. 64. n. 35. Richter. d. tr. cap. 2. memb. 1. n. 40. per text. in l. procuratoris §. 5. sed si dedi 18. ff. de tribut. act.* Secus tamen est, si venditor de pretio fidem habuerit *Carpzov. d. const. 28. def. 17. Richter. d. tr. cap. 2. memb. 1. n. 49. Schneidov. ad §. venditæ Inst. de Rer. divis. n. 4.* Nisi emptor dolose contraxit dum enim fugam præcogitavit, traditione non fit dominus *Gail. d. obs. 15. n. 9. Carpzov. d. const. 28. def. 18.* adeo, ut etiam hoc casu venditor rem venditam & ab emptore alienatam à tertio possessore repetere possit *Carpzov. d. const. 28. def. 19.* Huc spectant, qui hypothecam in re vendita consecuti sunt antequam venderetur, omnibus enim præferuntur creditoribus. *Carpzov. d. const. 28. def. 22. Berlich. d. concl. 64. n. 64.*

§. 4. Vindicantes res suas sequuntur illi sumptus, qui pendente concursu in utilitatem omnium creditorum erogati sunt: Quales sunt expensæ ad conservationem bonorum debitoris. *Beuther. d. tr. part. 1. c. 27. Gothofred. in not. ad l. 5. ff. qui pot. in. pign. sub lit. a. & b.* In culturam agrorum. *Richter. d. tr. cap. 2. memb. 2. n. 5.* In bonorum debitoris descriptionem, inventarii confectionem, bonorum æstimationem, taxationem ac distractionem *Beuther. d. tr. part. 1. cap. 25.* aliæq; litis expensæ, quæ pendente concursu necessario & quidem omnium creditorum gratia factæ sunt *Richter. d. l. n. 6. & 7.* Item curatorii bonorum salarium constitutum *Moller. p. 1. const. 28. n. ult.* quoad pecuniã verò à curatore domino mutuo datam cum ut curator dabatur, chirographariis accenset eum *Berlich. d. concl. 64. n. 72.*

§. 5. Sequuntur nunc mercedés famulorum de Jure Saxonico, *Novell. Elect. Augusti p. 1. const. 28. & Ord. Proc. Judic. sive*

tit. 42. §. Nechst diesem soll/ de jure enim communi reliquis cre-
ditoribus exæquantur *Hartman. Pistor. p. 1. quest. 8. n. 2.* ubi
Additionator Simon Ulricus Pistoris *lit. b. ita*: Non est igitur
ad stipulandum nupero cuidam scriptori, qui in libello Ger-
manicâ linguâ edito, von Prælation oder vorzug der Gläubiger
Part. I. c. 29. generaliter asserit, daß Arbeiter/Dienstboten und Löh-
nner wegen ihrer dargestrackten arbeit in rem ipsam jus aliquod
tacitæ hypothecæ haben/ allegans ad hoc *Vesembec. loco supra*
citato, qui expresse de jure Saxonico loquitur, nec tacitam
hypothecam, sed prælationis tantummodò privilegium ipsis
competit; neque textus in *l. si precedente §. 8. §. 1. Mandati*, quem
autor iste allegat, quicquam ad rem facit, ut nec Cujacius &
cœtera quæ adducit. adde *Richter. de privileg. Creditorum. Di-*
sp. 4. n. 7. Refert tamen Scheplitz *suprà dictus d. 11. 33. §. 7. n.*
18. se meminisse, publicatam esse sententiam conceptam à Do-
minis Francofurtensibus ad Oderam, in quâ hæ merces sta-
tim post expensas funeris, & ante omnes hypothecarios cre-
ditores tempore antiquiores, tum etiam ante dotem mulie-
ris positæ: In quam sententiam pariter responsum & judica-
tum testatur à Dominis Scabinis Brandenburgensibus & por-
ro refert, *Köppen. quest. 25. n. 13.* ex constitutione Marchicâ pro-
bare, has omnibus præterendas esse; nec sine ratione, tam-
lorum enim opera tota debitoris familia, ejusque bona & fa-
cultates conservatæ fuere, *Carpzov. d. const. 28. def. 24. n. 3.*

§. 6. Duo autem conjunctim requiruntur, ut famuli vel
alii mercenarii hoc privilegio prælationis gaudeant, nempe,
ut ipsis certa merces sit promissa, & ut tempore mortis defun-
cti, vel ubi Dominus ad paupertatem redactus est & credito-
res de prioritate certant, in ædibus & servitio domini reperi-
antur. *Carpzov. d. const. 29. def. 25. n. 3. Hartman. Pistor. part. 1.*
quest. 8. n. 6. & seqq. Berlich. p. 1. concl. 64. n. 67. Qui autem verbo
mercenariorum contineantur, vide *Berlich. d. concl. 64. n. 70. &*
Vehner. observ. pract. verbo Brodelingl.

§. 7. Huc etiam refertur Pædagogus, ad informandos de-
bito.

bitoris liberos certâ mercede pactâ, quia ille in convictu & ædibus debitoris reperitur, & ob id uno cum mercenariis privilegio gaudere debet, *Carpzov. d. const. 28. def. 26. per tot.* An autem liberi parentibus operas familiares præstantes, ac mercedem exigentes simili gaudeant privilegio? Respondet *Carpz. d. const. 28. def. 32.* Si ipsis certa merces sit promissa indulgendū esse hisdem hoc privilegium. *arg. c. charitatem 12. quest. 2. c. cum sit 12. X. de Simon. Richter. d. c. 2. memb. 3. n. 22. circa fin.*

§. 8. Competit hoc privilegium non solum ratione mercedis unius vel dimidii anni sed indifferenter pro mercede & salario apud Dominum restante. *Hartm. Pistor. d. quest. 8. n. 4. & 5. Berlich. d. concl. 64. n. 77. Carpz. d. const. 28. def. 24.*

§. 9. Iis autem, qui in ædibus debitoris non morantur, nec ejus pane aluntur, hoc non datur; Qui sint vide *Berlich. d. cõcl. 64. n. 73. & 74.* Item *Carpz. d. const. 28. def. 27. n. 2.* Nec interest, utrum operas tantum, an etiam præter operas materiam suppeditent. Omnes enim illi, qui extra ædes debitoris habitant, nec ejus pane fruuntur, inter chirographarios & simplices creditores referuntur, *Richter. d. cap. 2. membr. 3. n. 19. & Berlich. d. concl. 64. n. 73. & seqq. Carpzov. d. const. 28. def. 27.* Unde constat Advocatos & Procuratores, quia illorum opera extra domum quis utitur, horum numero privilegiatorum habendos non esse *Carpzov. d. const. 28. def. 30. Berlich. d. concl. 64. n. 76. Richter. d. c. 2. memb. 3. n. 21.* Ut nec mercatorum factores, cum in iis eadē, quæ in Procuratoribus sit ratio. *l. cum ratio 7. in pr. ff. de bon. damnat. Berlich. d. l. n. 75. Carpzov. d. const. 28. def. 28. Richter. d. l. n. 20.* Idem dicendum de actuariis judicii, nisi morentur in ædibus debitoris, & ejus pane fruuntur. *Carpzov. d. const. 28. def. 29.* Cessat porro hoc privilegium, si usuras mercedis mercenarii acceperint, *Berlich. d. concl. 64. n. 80. Carpzov. d. const. 28. def. 33. Richter. d. memb. 3. n. 23.* Instrumentaque super mercede confecta habeant, *Hartm. Pistor. d. quest. 8. n. 10.*

§. 10. Porro impensæ funebres huc spectant, vide *l. & si quis 14. §. si colonus 1. l. impensa 18. l. ideoq. 19. l. impensa 45. & l. seqq.*

seqq. ff. de relig. & sumpt. fun. l. quasitum 2. ff. de privili. cred. l. 1. §. de impensa 19. ff. ad l. Falcid. l. in restituenda 4. C. de jure delib. Beuther. d. tr. part. 1. cap. 23. Idque propter publicam utilitatem, ne cadavera insepulta maneant. l. sunt persona 43. ff. de relig. & sumpt. funer. Jason in l. ult. §. 9. C. de jure delib. Adeo, ut etiam expressam anteriorem hypothecam habentibus creditoribus præferantur. d. l. impensa funeris 45. Cui consentit jus Saxonicum, Novell. Elect. Aug. part. 1. const. 28. §. Nach ih̄o berührten Schulden / Ord. Proc. Jud. tit. 42. §. Ferner soll das Beuther. p. 2. cap. 9. Vesemb. in π. ff. qui potior in pign. n. 3. in fin. Scheplitz. promptuar. jur. tit. 33. §. 7. n. 17. Berlich. p. 1. concl. 64. n. 86. Carpzov. d. const. 28. def. 39. n. 4. & 5. Richter. d. tr. c. 2. memb. 4. n. 11. Continentur autem funebrium impensarum nomine pretium loci, in quo defunctus humatus est, & quæ corporis aliò perlati vestigalia præstita, & quicquid corporis causa antequam sepeliretur, consumptum est. l. funeris sumptus 37. ff. de relig. & sumpt. fun. Cujac. lib. 11. obs. 21. Item sumptus in curationem ægroti facti. l. in restituenda 4. C. de hered. petit. l. legatum à defuncto 3. C. de relig. & sumpt. fun. Beuther. d. tr. part. 1. c. 26. Item salaria Medicorum, Chirurgorum, Pharmacopolarum, Moller. part. 1. const. 28. n. 27. Berlich. d. concl. 64. n. 96. Scheplitz d. §. 7. n. 17. Carpzov. d. const. 28. def. 43. Richter. d. c. 2. memb. 4. n. 12. Et de jure Saxonico etiam vestes lugubres, ut fasciæ, serica pepla, Ord. jud. tit. 42. §. Ferner soll / si modus in his sit servatus secundum dignitatem & facultatem patrimonii defuncti, Berlich. d. concl. 64. n. 91. Carpzov. d. const. 28. def. 42. n. 1. Secus de jure civili l. si quis 14. §. hæc actio 6. l. funeris sumptus 37. ff. de relig. & sumpt. funer. Beuther. p. 1. cap. 26. & part. 2. cap. 10.

§. II. Hoc vero privilegium funeris impensis tributum nõ competit (1) quando non in ultimam ægroti curationem sed anteriorem sunt factæ l. in restituenda 4. verb. in mortui infirmitatem. C. de hered. petit. l. legatum 3. verb. quod in funus vel morbum ejus C. de relig. & sumpt. fun. Berlich. d. concl. 64. n. 99. Carpzov. d. const. 28. def. 45. (2) Quando superflue & non bona fide sunt insumptæ d. l. in restituenda 4. in verb. bona fide. Berlich. d. l. n. 100. Richter d. c. 2. memb. 4. n. 12. vers. fus prælationis in med. (3)

C

Quan.

Quando non in curationem funusque ipsius debitoris, sed e-
jus uxoris aut liberorum sunt erogata, *Berlich. d. concl. 64. n. 101.*
Carpz. d. const. 28. def. 44. Richter. d. memb. 4. n. 12. vers. qua nō in. (4)
Quando medicamenta vel condimenta, aliaq; pharmaca, non
in curationem aegroti, sed in culina ad condiendos cibos sunt
adhibita, *Richter. d. memb. 4. n. 12. vers. Jus prelationis cessat.*

§. 12. Succedit jam fiscus vel magistratus ratione collecta-
rum, aliorumque publicorum onerum *l. satis notum 4. C. in*
quib. caus. pign. vel hypoth. tac. contrah. l. 1. C. si propt. publ. pensitat.
vend. fuer. celebr. quia bona subditorum pro tributis etiam fu-
turis fisco sunt obligata, l. auferitur 46. §. fiscus 3. ff. de jure fisci
Berlich. d. concl. 64. n. 105. & hoc ad collectas extraordinarias
Carpz. d. const. 28. def. 49. extendit: Item pecuniam huc refer,
quam subditi in executionibus criminalibus (*Gencker oder her-*
begelde) ex recepta consuetudine persolvunt *Berlich. d. concl. 64.*
n. 109. Et de Jure Saxonico illos census & tributa trahe, quos
Land und Franckstewe vocant, quanquam id privilegium ad
quadriennium tantum durat, *Berlich. d. concl. 64. n. 110.*
Carpzov. d. const. 28. def. 52. Competit autem hoc privile-
gium prelationis non solum Principibus Supremis, sed etiam
aliis Principibus ac magistratibus, & omnibus aliis, quibus
ejusmodi tributa, census, decimæ, & aliæ pensiones debentur,
Beuther, d. tr. p. 1. cap. 12. & 13. Berlich. d. concl. 64. n. 113.

§. 13. Ad hanc classem quoque pertinent annui redditus,
census, decimæ, similesque pensiones annuæ, quæ ut plurimū
Ecclesiarum Pastoribus, Aedituis, Scholaribus, aliisque piis cau-
sis debentur; qui itidem hypothecariis etiam antiquioribus,
ac reliquo ari alieno præferuntur, *Berlich. d. concl. 64. n. 108.*
Carpzov. d. const. 28. def. 54. idque verum in præteritis, futurisque
ut *Richter. d. tr. c. 2. memb. 6. n. ult.* contendit.

§. 14. Ultimo in hanc classem locantur ex Jure Saxoni-
co, qui pecuniam hereditariam petunt, quæ etiam præ om-
nibus creditoribus cujuscunque conditionis sunt, exsolvi
debet, *Ord. Proc. Jud. tit. 42. §. Ferner soll das Jenige/ Novell. E-*
lect.

lect. August. p. 1. const. 28. post pr. Moller ad d. Const. 28. d. l. n. 29. Carp-
pov. ibid. def. 56. Berlich. d. concl. 64. n. 114. Quæ autem pecunia
hereditaria dicatur, vide Berlich. d. l. n. 115. Et non solum illis
quibus hæc præstanda, sed & his, qui ab alio hanc emerunt,
hoc jus competit, Carpov. d. const. 28. def. 57. Denegatur au-
tem, (1) si cohæres titulo emptionis bona hereditaria retinet,
& alteri pro sua parte pecuniam promittit, Moller. lib. 1. semestr.
cap. 41. n. 9. Berlich. d. concl. 64. n. 116. Carpov. d. const. 28. def. 58. (2)
Si creditor pecuniam hereditariam cujus dies jam cessit in
mutuum convertit, vel usuras à debitore accepit Moller. p. 1.
const. 28. post pr. n. 8. Carpov. d. const. 28. def. 59. (3) Si creditor pe-
cuniam hereditariam cujus dies jam venit, non petierit, cum
tamen eam bene consequi potuisset. Carpov. d. l. def. 60 non
tamen, si interpellavit, nec eam consequi potuit. Carpov. d. l.
def. 61. (4) Si bona, ex quibus pecunia hereditaria debetur, in
tertium possessorem devenerunt Berlich. d. concl. 64. n. 119.

§. 15. Quæritur nunc, quando hi omnes in hac classe posi-
ti inter se concurrunt, quomodo exsolutio sit facienda? an
omnes pro rata portione jungendi, an is alteri sit præfe-
rendus, cui prius aliquid ex bonis defuncti debitum? propter
regulam, qui prior tempore, potior est Jure c. qui prior 54. de
Reg. Jur. in. 6. Respondetur illum esse præferendum, qui
prior in hac classe scriptus est, Berlich. d. concl. 64. n. 125. Carp-
zov. d. const. 28. def. 12. Non obstat, quod personaliter privi-
legiati, quales sunt in hac classe positi. Hartman. Pistor. obs.
142. n. 6. simul pro rata portione concurrant, l. privilegia 17. ff.
de privil. cred. l. si hominem 7. §. quoties 2. ff. deposit. l. idemq. 7. ff.
qui potior. in pign. Hoc enim tantum procedit in ijs qui nu-
dum habent privilegium. At creditores in hac classe positi ul-
tra privilegium etiam habent jus prælationis. Carpov. d. def.
12. n. 6. Deinde procedit, si personaliter privilegiati ejusdem
tituli non diversorum titulorum sunt creditores. Berlich. d.
concl. 64. n. 130. Nec movet, qui prior tempore, potior jure,
quia hoc in hypothecarijs tantum locum habet, non vero in
ijs, qui præter hypothecam etiam aliquod privilegium & jus
fin-

Angulare habent.
64. n. ult.

Carpzov. d. def. 12. n. ult. Berlich, d. concl.

THESIS V.

In secunda classe locantur, qui præter hypothecam & jus reale etiam ex personali privilegio jus prioritatis habent. Quales sunt: Vxor, Fiscus & qui ad refectionem aut conservationem vel emptionem rei pecuniam mutuo dederunt.

§. 1. Inter creditores in hac classe positos merito primum obtinet locum mulier ratione dotis illatæ, tam de jure civili, quam Saxonico *l. un. §. 1 & seqq. C. de rei uxor. act. l. assiduis 12. C. qui potior. in pignor. l. 30 C. de jure dot. §. fuerat 29 vers. sed & tacitam Inst. de action. Novell. 97. c. 2. & 3. Novell. 109. c. 1. Novell. Elect. August. p. 1. const. 28. post. princ. §. Und nach diesen sol Ord. Proc. Ind tit. 43 in pr. Johan Michael Benther, tr. de jure prelat. p. 1. c. 35. & cap. 75. in pr.*

An autem indistincte omnibus creditoribus tam expressam, quam tacitam hypothecam anteriorem habentibus sit præferenda quæritur? De jure quidem Saxonico constat, illam tantum ijs, qui in bonis debitoris tacitam habent hypothecam anteriorem præferri non verò expressam priorè. *Novell. Elect. Aug. p. 1. const. 28. §. 1. vers. allen andern gleubigern/so nicht ältere außdrückliche verpfödung haben ibiq. Moller n. 33. vers. post. hos quos. Ord. Proc. Ind. d. l.*

De jure civili maxime controversitur inter Doctores, hos in hanc, illos in contrariam inclinantes sententiam: Nobis affirmativa placet propter *l. assiduis 12. C. qui pot. in. pign. l. ubi adhuc 29 & l. in rebus dotalibus 30. C. de jure dot. l. satis notum est 4. C. in quibus caus. pign. vel hypoth. Novell. 97. c. 3. §. volumus. Novell. 109. c. 1.* ex quibus omnibus patet Imperatorem Justinianum mulieribus plenariè consulerè voluisse quod non esset assecutus, si illis tantum contra

tacitas hypothecas anteriores privilegium dedisset, præsertim cum in *d. l. assiduis* generaliter loquatur, ut facile intelligi possit, eum qui anteriorem expressam habet, ibi non excludi: accedit quod in dubio pro dote præsumatur & dotium causa semper & ubiq; sit potior. *l. 1. ff. de solut. matrim.* Nec movet, quod contraria sententia consuetudine videbatur recepta, contra communem autem consuetudinem, & ea, quæ interpretationem certam semper habuerunt, judicare non licet, *l. minime 23. ff. de legib.* Hoc enim negatur, cum ab initio in hac quæstione fuerint contrariæ opiniones & diveriæ Dd. sententiæ. *Berlich. p. 1. concl. 65. n. 12.* Similiter nec hoc, quod provisio legis non debeat excludere provisionem hominis. *Gail. 2. obs. 25. n. 10.* stringit, cum contrarium magis verum, quod hoc casu provisio legis excludat provisionem hominis, quilibet enim legem tenetur observare, nec sua provisione efficere potest, ut illa in suis conventionibus locum non habeat. *Berlich. d. l. n. 13.* Ad alia, quæ adduci solent, plenè respondet *Berlich. d. l. in sequentibus quem vide.* Et in hac sententia præter *Berlichium d. l.* sunt *Cujac. in parat. C. de privil. dot. in pr. Mynsing. cent. 4. obs. 13. n. 3. & seqq. & ad §. fuerat 29. Inst. de act. n. 11. Beuther. d. 11. p. 1. c. 35. Fachin. l. 3. contro. jur. c. 99. Philipp. Matthæi ad l. in omnibus 68. ff. de reg. jur. n. 17. & seqq.* & quamplurimi ab auctoribus hinc adductis d. l. allegati.

§. 2. Idem quod in dote, etiam in augmento dotis privilegium habet mulier; augmentum enim hoc regulatur secundum naturam ipsius dotis *l. etiam 8. C. de jure dot. Nov. 97. c. 3. vers. & augmentum* modo mulier dotem verè illatam legitime probaverit. Privilegium hoc etiam ad dotalitium extenditur. *Berlich. d. concl. 65. n. 33.* modo debitam quantitatem non excedat, *Idem. d. l. n. 36.* nec refert, utrum dos sit conversa in bona mariti, an non *l. assiduis 12. vers. quicumq; modo vel dissipata vel consumpta sunt C. qui pot. in pign. Carpzov. p. 1. const. 28. def. 69.* ad bona autè paraphernalia id extendendum minime, ho-

in limi.
tatione

rum enim ratione saltem jus tacitæ hypothecæ competit; *Carpzov. d. const. 28. def. 86.* nec ad donationem propter nuptias, in quibus æquè saltem tacitam hypothecam habet, *l. assiduis 120 §. hac autem tantum 2. C. qui pot. in pign. Berlich. d. concl. 65. n. 71.* quod tamen fallit, si dotem propter nuptias non ut lucrum, sed pro dote sibi specialiter obligatam petit, quo casu non solum hypothecam, sed etiam jus prælationis in hac donatione usque ad quantitatem dotis habet, *Schneid. ad §. fuerat 29. Inst. de act. n. 62. ibi, habet igitur uxor tunc prælationem.*

§. 3. Vxore demortua, hoc privilegium prælationis etiam liberis aliisque hæredibus descendentibus competit, *d. l. assiduis, vers. exceptis & auth. si quid ex rebus C. qui pot. in pignor. auth. quod obtinet C. de pignor. Schneid. ad d. §. fuerat, n. 68.* propter summam & arctissimam conjunctionem, quæ inter matrem & liberos intercedit; Liberis tamen tantum ejusdem, non verò aliis cujuscunque matrimonii *Berlich. d. concl. 65. n. 92.* uti nec collateralibus, ascendētibus, aut extraneis. *l. un. C. de privileg. dot. Nov. 91. in pr. §. fuerat 29. Inst. de act.* An autem etiam cedi possit? quæritur. Quod negatur, quia soli mulieri & ejus filiis competit, *d. §. fuerat 29. sub fin. & d. Novell. 91. in pr. §. non enim alius dedimus, nec transit in universalem successorem, multo minùs in cessionarium & singularem successorem, Berlich. d. concl. 65. n. 105. Schneid. ad d. §. fuerat n. 70. Carpzov. d. const. 28. def. 95.*

§. 4. Cessat vero hoc privilegium, si mulier una cum marito communem negotiationem aut cauponariam exercuerit, tunc enim tanquam correa debendi ex jure societatis tenetur. *l. 1. §. ult. & l. 12. §. pen. ff. de exercit. act. Gail. 2. obs. 90. n. 1. & n. 5. Beuther d. tr. p. 1. c. 35. Berlich. d. concl. 65. n. 79. Carpzov. d. const. 28. def. 83.* Similiter, si sciens viro jam obarato nupserit, *Carpzov. d. const. 28. def. 84.* Aut prodigaliter sumptuoso. *Berlich. d. concl. 65. n. 81. Beuther. d. p. 1. c. 35.* Nec non, si culpà mulieris maritus ad inopiam pervenerit, puta, ob luxuriam, aut malam mulieris rei familiaris administrationem. *Berlich. d. l. n. 80. Carpzov. d. const. 28. def. 85.* Item, si pro marito intercesserit, & bene-

beneficio S^Cti Vellejani firmiter renunciaverit, *Richter. tr. de
privil. cred. cap. 3. sect. 1. n. 146.* tunc enim creditores, in quo-
rum debita mulier efficaciter consensit, & juri suo renuncia-
vit, succedunt in jus mulieris, & ejus jure utuntur *c. is qui in
jus 46. de Reg. Jur. in 6. & l. creditor 12. § si tecum 4. ff. qui pot.
in pign & ipsa vicissim locum hujusmodi creditorum subin-
trat, nec enim ei præjudicat hæc renunciatio quoad alios cre-
ditores posteriores, *Richter. d. l. n. 130.* Item si dum mari-
tus abest, vel mortuus est, ipsa bona administraverit, sibi-
que dotem solvere potuerit sed non solvit *l. debitor 13. ff. de ne-
got. gest. Berlich. d. concl. 65. n. 78. Et Richter. d. l. n. 160.**

§. 5. Secundus in hac classe est fiscus non quidem ratione
tributorum vel aliarum pensitationum publicarum, quarum
respectu ad primam classem pertinet, uti in th. præcedenti
§. 12. ostensum, sed ratione debitorum quatenus ex contractu
proveniunt, in quibus tacitam hypothecam cum antelationis
privilegio habet *l. certum est 2. C. in quibus caus. pign. tacit. con-
trab. l. aufertur 46. §. fiscus 3. ff. de jure fisci, & ob hoc non solum
chirographarj & personaliter privilegiatis, sed etiam hypo-
thecarijs posterioribus præfertur, l. si pignus 8. ff. qui pot. in pign.
l. quod quis 18. ff. de privil. cred. l. quamvis 2. C. de privil. fisc. non i-
tem illis, qui hypothecam anteriorem habent, jure privatorum
enim hic utitur, *Richter. d. c. 3. sect. 1. n. 4.* nec interest, hypo-
thecarii an hypothecam anteriorem generalem sive specialem
habeant, *Sichard. ad l. si fundum 4. n. 5. C. qui pot. in pignor. Ber-
lich. d. concl. 67. n. 121.* neque utrum hypotheca anterior sit ta-
cita vel expressa *l. un. vers. potuit ergo C. rem alien. gerent. Ber-
lich. d. concl. 65. n. 120. Carpzov. d. const. 28. def. 102. n. 4.* Hoc
tamen peculiare habet fiscus, quod si debitor post hypothe-
cam cum privatis creditoribus contractam alia bona acquisi-
erit, in bonis postea acquisitis creditoribus hypothecam pri-
orem vel expressam vel tacitam vel generalem vel specialem
habentibus præferatur, *l. si is qui mihi 28. ff. de jure fisci.* Non
obstat *l. ult. ff. qui potior. in pignor.* Respondet enim *Berlich. d.
concl. 65. n. 123.* Illam loqui de ejusmodi creditore, qui præter
tem-*

tempus antèrius est etiam aliàs privilegiatus, neque qui prior tempore potior jure, hoc enim non procedit, quando lex disertè prioritatem indulgit. *Wesemb. in x. ff. qui pot. in pign. n. 3.*

§. 6. Ratione poenarum autem fiscalium talis non datur prærogativa. *l. un. C. poen. fiscal. cred. præfer.* quæ lex etiam fisco tacitam hypothecam denegat. Communiter tamen Dd. dicunt, harum ratione fisco justacitæ hypothecæ competere, ex quo saltem posterioribus hypothecariis sive expressis, sive tacitis præferatur propter generalitatem textus in *l. aufertur 46. §. fiscus 3. ff. de jure fisci.* quod à tempore condensationis & latè sententiæ incipit. *Tul. Clarus. l. 5. sent. §. ult. quest. 78. n. ult. Berlich d. concl. 65. n. 130. Carpzov d. Const. 28. def. 104. Richter d. c. 3 sect. 2. n. 13.*

§. 7. Veniunt jam illi, qui ad refectionem vel conservationem domus vel alterius rei pecuniam mutuo dederunt, quibus æquè ac mulieri in dote, ac fisco ratione debitorum non solum tacita hypotheca, sed etiam personale privilegium competit, & omnibus creditoribus etiam expressam hypothecam habentibus præferuntur. *l. 1. ff. in quib. caus. pign. vel vel hypoth. tac. contrah. l. creditor. 25. ff. de reb. cred.* quia hæc pecunia salvam fecit totius pignoris causam. Requiritur autem, ut hoc privilegiū cōpetat, (1) Ut pecunia nominatim & specialiter fuerit mutuo data ad refectionem vel conservationem rei. *Gail. 2. obs. 12. n. 4. Mynsing. cent. 1. obs. 60. Beuther. de jure prælat. p. 1. c. 20. Berlich. d. concl. 65. n. 133. Carpzov. d. const. 28. def. 106. n. 3.* (2) Ut ex illa pecunia res revera fuerit resecta. *Gail. d. obs. 12. n. 4. vers. deinde, Beuther. d. l. in med. Carpzov. d. l. n. 4. Berlich. d. l. n. 134.* Si autem major summa, quam quæ ad refectionem necessaria fuit, mutuo data, privilegium saltem locum habet in quantitate quæ necessariò impendenda erat *Berlich. d. l. n. 136.* nisi debitor deceperit creditorem *Berlich. d. l. n. 137.* (3) Ut res resecta adhuc extet, nec corruerit, *Berlich. d. l. n. 138.* Quæ porro requirant Dd. vide apud eundem *Berlich. d. l. n. seq.*

§. 8. Huc etiam referuntur illi, qui ad emendum agrum, domum,

mum, vel aliam rem comparandam, pecuniam mutuo dederunt, qui aliis creditoribus etiam expressam hypothecam habentibus præferuntur, modò sibi expressè de hypotheca in illa re prospexerint. *l. quamvis 17. C. de pignor. & hypoth. l. licet 7. & auth. quo jure C. qui pot. in pign. l. procuratoris 5. §. plane 17. ff. de tribut. act. Novell. 136. c. porro. 3. Beuther. de jure prelat. p. 1. c. 49. & quidem ante ipsam emptionem domus vel prædii. Carpzov. d. const. 28. def. 108. n. 5.* Sunt tamen quidam, qui licet expressè sibi de hypotheca non prospexerint, tamè privilegium habet: Ut sunt: Pupillus, *l. idemq. 7. ff. qui pot. in pign.* Miles, *l. si ut proponis C. de Rei vind. vel furiosus, prodigus & alius in alterius potestate constitutus, Ecclesia, Socius omnium bonorum, uxor & maritus, Berlich. d. concl. 65. n. 145. & seqq. ubi n. 151. addit, si quis, dum pecuniam ad rem emendam, credidit, hypothecam non constituat, personale privilegium habeat, & chirographariis præferatur per text. in *l. si navem 24. ff. de reb. auct. jud. possid. l. quod quis 3 4. ff. eod.**

§. 9, In hac classe autem si concurrant plures, iterum quæritur, Quis illorum sit præferendus? an is, cui ordo priorum assignat locum, ut in præcedente classe prima, prout etiam mulierem ratione dotis indifferenter præferunt aliis privilegiatis? Is, respondetur, præferendus, qui prior est tempore, & primo jus hypothecæ consecutus est, *c. qui prior 45. de Reg. Jur. in 6. Berlich. d. concl. 65. n. 155. Wesemb. in π. ff. de privil. cred. n. 6. Carpzov. d. const. 28. def. 63.* Si autem non constet, quis eorum sit prior, primo ponitur mulier, secundo fiscus, & ultimo, qui ad conservandum vel emendum aliquod pecuniam dederunt, quos æqualiter locari jubet jus Saxonicum: *In Ord. Proc. Jud. tit. 43. §. Wan man aber.*

THESIS VI.

In tertiâ classe veniunt, qui ex expressâ vel tacitâ sive legali hypothecâ, arresto, vel immissione judiciali jus reale sunt consecuti, quos suprâ hypothecarios simplices dixi.

D

§. 1.

§. 1. Nihil autem interest in hac classe, hypotheca an sit conventionalis sive expressa, vel legalis, seu tacita, sed æquiparantur per omnia, nec præfertur expressa posterior tacitæ anteriori, ob generalitatem textus in *l. 11. § 12. ff. qui pot. in pign. l. 2. l. 4. C. eod. Gail. 2. obs. 25. n. 3. Hartm. Pistor. quest. forens. lib. 2. tit. 27. obs. 8. n. 1. Herman Meyer tr. de pignor. & hypoth. lib. 1. tit. 18. n. 5.* Idem etiam de jure Saxonico *Novell. Elect. August. p. 1. const. 28. §. Nach überführten Schulden/ Ord. Proc. Jud. tit. 44. §. alle diese Gläubiger.*

§. 2. Conventionalis sive expressa hypotheca vocatur, quia per expressam obligationem vel inter præsentem, vel per scripturam inter absentes constituitur, *l. contrahitur 4. l. creditor 21 §. 1. l. Paulus 29. in pr. & l. pen. ff. de pignor. l. Titius 34. ff. de pignor. act. l. cum constet 2. C. quæ res pign. oblig. possunt & hic obtinet regula locum, qui prior tempore, potior jure l. 2. § 1. 8. l. 10. & seq. ff. qui pot. in pign.* Notare placet: Si creditor aliquis hypothecam anteriorem specialem & generalem, alter vero posterior æquè specialem habeat, ille non potest in præjudicium hujus, remissâ speciali hypothecâ, uti generali, si ipsi ex sua speciali satisfieri queat, qui enim duplicem habet hypothecam, prius executere debet specialem, antequam generali utatur, *l. quamvis 2. C. de pignor. Mynsing. cent. 6. obs. 94. Scheplitz prompt. jur. tit. 33. §. 8. n. 1. Richter de privil. cred. cap. 4. sect. 2. n. 72.* Nisi creditor generalem habeat tantum, tunc enim contra quamcunque rem, quam eliget, actione experiri poterit. *l. creditoris 8. ff. de distract. pignor.* Plura hic notanda videri possunt apud *Carpz. p. 1. const. 28. def. 112. 120. 131. & seqq. ac def. 129. & Richter de privil. cred. cap. 4. sect. 2. per tot. ad quos brevitatis ergo remitto me.*

§. 3. Legalis hypotheca dicitur quia à lege introducta est, quæ etiam tacita vocatur ad differentiam expressæ hypothecæ, quæ conventionem partium desiderat. Estque introducta partim favore personæ, partim favore causæ, *Hartm. Pistor. d. obs. 8. n. 5.* neminique competit, nisi de quo jus expressè disposuit. *Carpz. d. const. 28. def. 113. n. 1.* Casus, huc spectantes à dicto

Bo Scheplitz d. tit. 33. §. 7. n. 50. à Berlich. p. 1. concl. 67. à n. 2. ad 1041
viginti duo recensentur, & de iis late tractat Carpzov. Jurispr.
for. Rom. Sax. p. 2. const. 24. & 25. per tot. Cum autem hinc recen-
sere illos singulos instituti non ferat ratio, ideo ad eosdem re-
mitto me ad monitum J. Cti Pauli in l. 25. ff. de liber. legat. & Vl-
pian. in l. 1. ff. de suspect. tut. quosdam, qui frequentiores, pro-
positurus.

§. 4. Competit itaque tacita hypotheca mulieri ratio-
ne bonorum paraphernalium uti constat ex th. 5. §. 2. in med.
itidem ratione donationis propter nuptias d. §. 2. Ubi tamen
limitationem vide. Nec non alimentorum causa Schneid. ad
§. fuerat 29. Inst. de act. n. 40. vers. 4. Wesemb. in π. ff. in quib. caus.
pign. vel hypoth. tac. cont. n. 4. vers. sed & nomine alimentorum, tum
constante matrimonio debitorum, & à viro denegatorum, tum
dissoluto matrimonio petendorum Berlich. d. concl. 67. n. 9. &
seqq. Idem jus competit filio respectu maternorum bonorum
& hereditatis in re patris qui illa administravit malè & frau-
dulenter vel alienavit l. cū oportet 6. §. ult. C. de bon. que lib. Wes-
semb. in π. ff. in quib. caus. pign. vel hypoth. tac. n. 4. in fin. Item si
pater ad secunda vota transit l. si quis prioris §. in illo C. de se-
cund. nupt.

§. 5. Datur tacita hypotheca porrò pupillis in bonis tu-
torum vel curatorum l. pro officio 20. C. de admin. tutor. l. un. §. 1. C.
de rei uxor. act. tam pro male administratis, quam neglectis,
Berlich. d. concl. 67. n. 20. non tantum in bonis allodialibus, sed
etiam feudalibus, si tutor à Domino feudi constitutus est, &
ex allodialibus satisfieri nequit, Carpzov. respons. jur. Elect. l.
4. tit. 4. resp. 33. n. 2. & seqq. Et non solum in bonis tutorum vel
curatorum, sed etiam in bonis protutorum, qui tutores non
fuerunt, sed pro tutoribus se gesserunt, l. ult. ff. de tutel. & rat. di-
strah. l. dabimus §. 1. ff. de priv. cred. Item in bonis curatoris fu-
riose, prodigi, muti, surdi & c. l. tutor administrationem ff. de furt.
Item in bonis matris vel avix tutricis. Berlich. d. concl. 67. n. 21.
Non tamen in bonis curatoris ad litem dati, nullam enim bo-
norum administrationem habet, Carpzov. d. p. 2. const. 24. def.
15. quæ hypotheca tacita à die, quo tutor vel curator quis in-
cepit

capit esse, incipit, d. l. pro officio 20. & arg. l. cum oportet. § ult. C. de bon. qua lib. Berlich. d. concl. 67. n. 30.

§. 6. Competit porrò tacita hypotheca in bonis administratorum Civitati, Universitati, seu Communitati, *Vvesemb. in π. ff. in quib. caus. pign. tac. contr. n. 5. & in π. ff. de privil. cred. n. 5.* Ecclesiæ in bonis Prælati seu Oeconomi vel alterius administratoris, *Berlich. d. concl. 67. n. 47.* Hospitalibus Cœnobiis & Orphanotrophiis in bonis hospitalarii, *l. omnia privilegia C. de SS. Ecclesi. qui administratores, Prælati seu Oeconomi & Hospitalarij omnes æquiparantur tutoribus & curatoribus, Gail. lib. 2. obs. 30. n. 16. & lib. 2. obs. 62. n. 4. Carpzov. p. 1. const. 28. def. 115.* quæ competit non à die malæ administrationis, sed à tempore subscriptæ administrationis *Berlich. d. concl. 67. n. 61.* Extenditur eadem ad illos debitores, quibus pecunia hospitalium est mutuò data de Jure Saxon. *Ord. Proc. Jud. Elect. Saxon. tit. 45. §. Weil wir aber dennoch.* Secus de jure civili, ubi duntaxat in bonis administratoris hoc jus indultum est, *l. simile 10. ff. ad municip. l. si fundum 4. C. qui pot. in pignor. Carpzov. d. const. 28. def. 116. n. 1.* Vbi autem sanctio juris cessat, ibi quoque jus tacitæ hypothecæ non inducendum, *Anton. Faber de Error. pragmat. decad. 1. error. 1.*

§. 7. Tacita quoque hypotheca locum habet in bonis in domum, aream, cellam, diversorium, horreum, vel aliam rem conductam illatis & invecis pro mercede promissa locatori, itemque deterioratione & damno dato *l. Pomponius 2. l. eo jure 4. l. licet in prædiis 6. ff. in quib. caus. pign. vel hypoth. tac. cōtrah. l. certi juris 5. C. locat.* non autem in illis, quæ à conductore eo animo sunt illata, ut ibi non perpetuo, quamdiu durat tempus locationis, manerent, uti sunt merces, aliæque res venales. *l. in prædiis 7. §. 1. ibiq. Gothefred. in not. ff. in quib. caus. pign. vel hyp. tac. cont. l. debitor 32. ff. de pignor. nec in iis, quæ in expressa generali oppignoratione non comprehenduntur, ut sunt: vestes quotidianæ aliæque res, quarum fit mentio in l. obligatione 6. & trib. seqq. ff. de pignor. Richter. de privil. cred. cap. 4. sect. 1. n. 129. & 134.* item libri studiosorū in musæum vel domū

con-

conductam inveci. *Schneidov. ad §. item Serviana 7. Inst. de acti*
n. 43. Quod tamen hodie non observari testatur *Coler. de*
process. exec. p. 2. c. 3. n. 148. Censetur autem locator renunciasse
tacite hypothecæ, si pro mercede fidejussorem accipiat. *l.*
solvitur §. si convenerit 2. l. pen. ff. quibus mod. pign. vel hypoth.
solv. non autem, si de certa hypotheca specialiter sibi prospexerit,
Berlich. d. concl. 67. n. 63.

§. 8. Referuntur ad hanc classem porro illi, qui præcedente
processu ordinario & sententiâ, quæ in vim rei judicatis
transiit, in possessionem bonorum debitoris sunt immis-
si & pignus judiciale consecuti. *Vvesembec. in c. ff. de*
privileg. cred. n. 9. in med. qui hodie pari cum hypothe-
carijs passu ambulant, *Berlich. p. 1. concl. 68. n. 2.* & quicumque
immissorum tempore est prior, prævalet jure *l. si & jure 10. ff. qui*
pot. in pign. l. si decreto 2. l. cum rempubl. C. eod. l. non est mirum in
pr. & §. 1. ff. de pignor. act. *Beuther de jure prelat p. 1. c. 17. & c. 24.*
& p. 2. c. 17. Nec hi tantum, sed etiâ qui ex instrumento garen-
tigiato, & sic prævio processu executivo in bona debitoris ju-
dicialiter immisi sunt. *Berlich. d. concl. 68. n. 7. Carpzov. p. 1.*
const. 28. def. 137. Imo & illi qui immisi sunt ex debito confes-
sato absque productione cautionis. *Carpzov. d. const. 28. def. 138.*
Ut autem hoc jus competat, non sufficit interlocutoria & com-
minatio de immittendo in possessionem, sed requiritur realis
immissio *l. non est mirum 26. §. sciendum est 1. ff. de pignor. act. No-*
vell. Elect. Aug. p. 1. const. 28. in med. §. *Der gleichen haben auch*
vers. die wirkliche einweisung / quæ facta non videtur, si creditor
possessionem occupet & detineat, sed requiritur, ut resectum
fuerit frustulum ligni è januâ, quod solum hodie indicium est
factæ realis immissionis. *Carpzov. d. const. 28. def. 139. n. 4.* Se-
cus tamen est, si debitor judicis comminationi & interlocuto-
riæ paruerit & ante judicialem immissionem spontè creditori
rem tradiderit. *Berlich. d. concl. 68. n. 15. Carpzov. d. const. 28. def.*
140. Quod si autem judex non solum interloquitur, sed etiam
executionem decernit, & actu paratus est creditorem immit-
tere, ad petitionem autem debitoris dilationem indulget, non

præjudicat creditori in jure reali per immissionem ei competi-
turo, ideoq; si alius creditor interim immissionem & executio-
nem simul impetrat, huic, qui prior jus immissionis impetra-
vit, non erit præferendus, creditor enim factio judicis impedi-
tus fuit, quo minus realiter immittatur, pro immisso igitur ha-
betur, & jus reale consequitur, non aliter ac si verè esset im-
missus, *l. cum unus 12. §. si propter ult. cum l. seq. in pr. ff. de bon.
auct. jud. possid. Berlich. d. concl. 68. n. 16.* Si tamen creditor in
dilationem consentit, sibi præjudicat in prioritate ex reali im-
missione competitura *arg. l. quod quis 203. ff. de Reg. Jur. Carpzov.
d. const. 28. def. 142.* Porro, si creditor factio judicis vel alio
impeditus realiter immitti non potuit, tamen pro immisso
haberur, ac jus reale consequitur, *Berlich. d. concl. 68 n. 17.*

§. 9. De jure Saxonico veniunt etiam in hanc classem qui
per arrestum in bonis debitoris jus reale consecuti sunt, *Novell.
Elect. Aug. p. 1. const. 28. §.* Und den negst diesen *Ord. Proc. Jud.
tit. 48* & hoc arrestum, si creditor ita legitimè secundum for-
mam debitam prosecutus est, omnibus creditoribus, tacitam
& expressam hypothecam habentibus posteriorem præfertur
Moller. p. 1. const. 28. §. ferner n. 77. quod jus reale ab ipsa hora,
qua primum arrestum impositum, & legitimè quis illud prose-
cutus est, tribuitur, *Novell. Elect. Aug. d. const. 28. §. ferner post
med. vers. von der stunde anzufangen /* Et præfertur reliquis inter
arrestantes, qui prius judicem pro arresto sibi decernendo adi-
it & impetravit, *d. const. 28. d. l. nec nocet petenti arrestum mo-
ra judicis, si alius interim hoc impetret Carpzov. d. const. 28. def.
145.* Si autem plures eadem die vel hora arrestum impetrarunt,
nec constet quis eorum sit prior, omnes pro rata simul admit-
tuntur, *d. const. 28. §.* Nach ist berührten vers: Und da zwei verpfen-
dungen *Ord. Proc. Jud. tit. 44. §.* do auch ihrer zween De jure au-
tem civili arrestantibus nullum jus reale competit *vid. Rauchbar
part. 1. quest. 4. Schultes in addit. ad Modest. Pistor. p. 4. q. 162. n.
15. & seq.*

§. 10. Hi prædicti si concurrunt, ipsorum qui tempore pri-
or est, reliquis præfertur, *Wesemb. in n. ff. de privil. cred. n. 9. No-
vell. Elect. Aug. p. 1. const. 28. §.* Nach ist berührten schulden Ubi
Dan,

Dan. Moller. n. 29. Berlich d. concl. 66. n. 2. Carpzov. d. const. 28^a def. 150. cum sint. pares c. qui prior de R. J. in 6. l. 2. l. 8. l. 10. l. 11. l. 12. ff. qui pot. in pign. l. 2. l. 4. & l. 12. C. eod. Sed si uno momento impetrarunt hoc jus reale, vel sciri nequit, quis eorum sit prior tunc de jure civili melior est causa possidentis l. si debitor 10. ff. de pignor. l. si quis à multis 14. ff. de noxal. act. De jure Saxónico autem omnes pro rata simul admittuntur. d. const. 28. §. Nach ihm verhalten vers. Und da zwei verpfändungen.

THESIS VII.

Ad quartam classem referuntur, qui personale tantum privilegium habent.

§. 1. Habent autem personale privilegium deponentes, si pecunia vel alia res deposita consumpta sit, l. si ventri 24. §. in bonis 2. ff. de privil. cred. nec obstat l. si hominem 7. §. quoties 2. ff. de pos. ubi ratione rei depositæ deponens etiam doti mulieris & fisco præfertur, non enim de consumpto, sed adhuc exstante loquitur deposito, *Berlich. p. 1. concl. 64. n. 10. Carpzov. p. 1. const. 28 def. 150. n. 7. & seqq.* Secus tamen est in deposito necessario & judiciali, ubi id non solum habet privilegium, sed etiam arrestantibus & hypothecariis præferri debet ex dispositione Illustrissimi Electoris Saxonix Augusti Nov. Constit. p. 1. const. 28. §. ferner sollen nach dehnen / *Ord. Proc. Jud. tit. 49. in pr. vers. doch das solches allein /* & quia hodie de jure Saxónico arresta cū hypothecis pari passu ambulant, etiā hypothecariis, sive tacitam sive expressā hypothecā habeant, præteruntur hæc necessaria & judicialia arresta, *Carpzov. d. const. 28. def. 151. n. 3.* An autem etiam hypothecariis & arrestantibus prioribus? Ita existimat *Berlich. p. 1. concl. 70. n. 4.* Aliter sentit *Carpzov. d. def. 151. n. ult.* ubi ratio additur, cum temporis prærogativa hoc casu expressè non sit sublata.

§. 2. Personale etiam privilegium habent alimenta, *Beuther de jure pralat. p. 1. c. 54. & c. 86.* tam diviti, quam pauperi debita l. cum hi 8. §. nihil autem interest 7. ff. de transact. *Berlich. d. conclus. 70. n. 7. Carpzov. d. const. 28. def. 152.* Illa autem tantum
quæ

Quæ simpliciter ex testamento, vel ex contractu, vel juris dispositione debentur, quæ enim annuatim ex certo fundo præstari debent, non solum privilegium personale sed etiam tacitam hypothecam habent, *Berlich. p. 1. concl. 67. n. 93. & concl. 70. n. 9. Carpz. d. const. 28. def. 54. & def. 152. n. ult.*

§. 3. Quælibet etiam pia causa, quæ tamen Ecclesias, Scholas & Hospitalia non concernit, cum hæc non tantum privilegium personale, sed etiam tacitam hypothecam habeant, *Berlich. d. concl. 67. n. 47. & concl. 70. n. 11.* personale privilegium habet. *Novell. Elect. Aug. p. 1. const. 28. §. ferner sollen nach vers. auch alles was in milden / Ord. Proc. Ind. tit. 49. §. alles was in milden Scheplitz prompt. jur. tit. 33. §. 7. n. ult. vers. Decimo.*

§. 4. Qui pecuniam gratis sine usuris crediderunt, iis etiam personale privilegium competit. *Carpzov. d. const. 28. def. 153.* propter odium usurarum *Carpz. d. l. n. 2. Richter de privil. cred. cap. 5. n. 28.* si scilicet nudi sint chirographarii, si enim extra chirographum etiam habent hypothecam vel expressam vel tacitam vel aliam prærogativam & jus prælationis, tunc etiam hypothecariis prioribus vel jus prælationis habentibus præferuntur. *Berlich. d. concl. 70. n. 14.*

§. 5. In residuo pretii venditor, qui fidem de pretio habuit, & rem tradidit, & integram pecuniam non accepit, nec de jure prioritatis sibi prospexit, habet privilegium personale. *Coler. de proc. exec. p. 2. cap. 3. n. 469. Berlich. d. concl. 70. n. 15. Carpzov. d. const. 28. def. 154.* Quod etiam extenditur ad eum, qui ad rem emendam pecuniam mutuo dedit, absque constitutione hypothecæ in re emptâ *l. qui navem 10. & l. quod quis 18. ff. de privil. cred. VVesemb. ibid. n. 5. Scheplitz. prompt. jur. tit. 33. §. 7. n. 50. vers. Quarto. Carpz. d. const. 28. def. 155.*

§. 6. Tribuitur etiam personale privilegium iis, quorum pecunia ad privilegiatos creditores pervenit *l. si ven-*

tri 8. §. eorum ratio 3. ff. de privil. cred. VVesemb. ib. d. n. 5. Scheplitz d. l. vers. Octavo. et si nihil conventum sit, Jæus enim in d. §. 3. de solâ profectâ pecuniâ ad privilegiarios loquitur: in hypothecis verò id non obtinet, nisi cõvenerit. l. 3. D. que res pignori oblig. nō possūt. Item, qui ad funus faciendum pecuniâ mutuo dederunt, dū non incidit in ipsas impensas funebres. Berlich. d. concl. 70. n. 18. & 19. Plures casus vide apud Berlich. d. concl. 70. n. 21. & seqq. Scheplitz d. l. n. ult.

§. 7. Omnes ita personaliter tantūm privilegiati, si concurrant & de prioritare certent, quaritur; Quis illorum sit præferendus? Respondetur breviter: Nulla hic habenda est ratio prioritatis temporis, sed si privilegia sint paria, nec quis habeat privilegium potentius & majus, non attento diverso titulo seu causa debendi, æqualiter concurrunt & pro rata cujuscunque debiti admittuntur, l. privilegia 17. ff. de privil. cred. Berlich. d. concl. 70. n. 26.

THESIS VIII.

Sub quinta & ultima classe veniunt chirographarii simplices.

§. 1. Dicuntur autem hîc creditores chirographarii, non tantum, qui habent chirographa sive cautiones, vel privatas scripturas, sed etiam qui vel per confessionem debitoris, vel per testes, vel per alium legitimum modum credita sua probaverunt, Nov. Elect. Aug. p. 1. const. 28. §. ult. in fin. ibique Carpzov. def. 159. Berlich p. 1. concl. 71. n. 2. Illi etiam, qui, quando hypothecam cum consensu magistratus ad certum tempus sunt consecuti, tempore elapso pro chirographariis habentur, Richter. de privil. cred. cap. 6. n. 7. Itemque illi, qui executionem quidem impetrarunt, sed realiter non sunt immissi Richter. d. l. n. 8. Itē qui arrestum impetravit, sed ejus formalia nō observavit. Idem d. l. n. 9. Item hypothecarii, qui ex hypotheticis integram solutionem non potuerunt consequi l. si debitor

E

bitor

bitor 10. ff. de pignor. Idem d. l. n. 11. Ubi in sequentibus plu-
res recenset formas, quas vide ibidem.

§. 2. Circa chirographarios notandum venit (1) Si
creditores privilegiati vel etiam hypothecarii bona debitoris
vendunt, ita ut solutio pretii in multos annos differatur, tunc
chirographarii contractum approbare, & terminos solutio-
nis expectare, ac demum, solutis debitis privilegiatis, residuum
pro rata distribuere tenentur, Richter. d. c. 6. n. 24. (2) Si bo-
na debitoris non sufficiunt, quilibet pro rata sui debiti quid
remittere tenetur. Ord. Proc. Jud. Elect. Sax. tit. 50. in fin. princ. Si
vero debitor postea ad pinguiorem fortunam pervenerit, istud
repetere possunt, Berlich p. 2. decis. 244. (3) Creditores chiro-
grapharii, quavis majorem partem creditorum constituent, in
præjudicium tamen privilegiatorum & hypothecariorum di-
lationem solutionis concedere, & partem debiti remittere non
possunt, Coler. de proc. e. ecc. p. 1. cap. 4. n. 18. Richter. d. c. 6. n. 32.

§. 3. Et hi omnes, qui chirographariorum appellatio-
ne continentur, nullo temporis vel quantitatis habito respe-
ctu, æqualiter pro rata portione concurrunt & admittuntur
l. cum tibi 10. C. qui pot. in pign. l. 12. §. 2. ff. eod. Novell. Elect.
August. p. 1. const. 28. §. ult. ibiq. Moller n. 84. & seqq. Carpzov. ibid.
def. 158. Ord. Proc. Jud. tit. 50. in pr. Benther de jure prelat. p. 1. c. 79.
& seqq. Berlich. d. concl. 71. n. 1. Richter. d. c. 6. n. 19. Æqualitas
tamen hæc ad Geometricam proportionem redigenda, non ad
arithmeticam, cæteroquin eveniret, ut in debitis inæqualibus
alteri integrum, alteri vix dimidium exsolveretur, quod ini-
quissimum, Vesemb. in c. ff. de privil. cred. n. 7. Nisi creditor
est frater, patruus, avunculus, aut similis consanguineus, tunc
propter naturalem conjunctionem reliquis creditoribus ex-
traneis merito præfertur l. 1. ff. de privil. cred. Benther. de jure
prelat. p. 1. cap. 63. Berlich. d. concl. 71. n. 3. vel etiam mater Berlich.
d. l. n. 4. Vide adhuc tres, qui inter chirographarios hac in classe
præferuntur ibid. n. 5.

THESES IX.

De jure civili in concursu creditorum usuræ simul
cum

cum sorte sunt adjudicandæ & exsolvendæ: De jure Sax-
onico autem regulariter non nisi omni sorte solutâ
debentur illæ.

§. 1. De jure communi certum est, quod usuræ simul
cum sorte sint adjudicandæ, *Carpzov. resp. Jur. Elect. lib. 4. tit. 7.
resp. 50. n. 10. & resp. 51. n. 7.* Omne enim accessorium sequitur
naturam sui principalis c. *accessorium 42. de Reg. Jur. in 6.* Et
ut in sorte, ita etiam in usuris habetur ratio prioritatis, *Myn-
sing. cent. 1. obs. 59.* quicumq; igitur præfertur in sorte, ille etiam
præfertur in usuris, *l. Lucius Titius 18. in fin. ff. qui pot. in pign.
Berlich. p. 1. concl. 66. n. 8. Carpz. d. const. 28. def. 160.*

§. 2. Quod de jure Saxonico usuræ non prius nisi exso-
luta sorte principali sint adjudicandæ, constat ex *Ordinat.
Torgens. de anno 1582. sub tit. Von Bucher und Bucherlichen
Contracten §. Jedoch / wen eines Schuldners & ex Ord. Proc.
Jud. tit. 50.* Quod tamen tantum procedit quoad usuras lucra-
torias, quæ ex causa mutui promissæ sunt; Secus est in usuris
cõpēsatoriis & interesse, in his n. creditores æquè ac illi, qui de
sortis damno certant, antelocandi, *Moller. ad Const. Sax. p. 2.
Const. 30. n. 3. Coler. de proc. exec. p. 1. c. 10. n. 113. Berlich. d. concl. 66.
n. 10. in fin.* Si ergo creditor probat, se ob moram debitoris,
quod tempore determinato debitum non solverit, pecuniam
ex necessitate ab alio sub usuris mutuo accepisse, etiam usuras
exigere potest, *Carpzov. d. const. 28. def. 174. Richter. d. priv. cred.
cap. 7. n. 77.* Fidejussor quoque, qui pro suo principali usuras
solvit, eas rectè repetit. *l. creditor 12. §. sciendum est. 6. ff. qui pot.
in pign.* quod etiam de cessionario tradit *Berlich. d. concl. 66.
n. 11.* Excipiuntur etiam alii casus de jure Saxonico. Ut: si pe-
cunia hæreditaria debito tempore non sit soluta, *Carpzov. d.
const. 28. def. 168.* Item annui redditus *Gail. 2. obs. 7. n. 6. Berlich. d.
concl. 66. n. 18. Carpzov. d. const. 28. def. 169.* Item pretium de rebus
venditis, *Ord. Proc. Jud. tit. 50. §. Es ist aber auch hierbey & §. seq.
Zanger. de except. p. 3. cap. 25. n. 55. & seq.* Mulieri etiam, quando

dotem illatam repetit una cum sorte usuræ debentur, *Ord. Proc. Jud. tit. 50. §. den wen einer vers. wie nicht weniger die Zinsen/ si scilicet eidem de alimentis alio modo non fuerit prospectum. Ord. Proc. Jud. d. l. vers. Es were den/ quod etiam Berlich. d. l. n. 13. asserit de marito interesse & usuras dotis promissæ sed non exsolutæ petente. Illi quoque qui feudum cū consensu Domini & agnatorū etiam pro usuris oppignoratū habent, quoad has reliquis creditoribus, qui hujusmodi hypothecā non habent, præferuntur *Carpzov. resp. Jur. Elect. lib. 4. tit. 6. res. 43. n. 12. & seqq.* Ut & pupilli, quibus una cum sorte eo in casu, quando tutor pecuniam pupillarem in suos usus convertit, vel usuras de pecunia alteri elocata accepit, usuræ debentur *Richter. d. c. 7. n. 98.* Item, qui ex pacto antichreseos loco usurarum, si legitimus modus non excedatur, aliquid acceperunt, id restituere non coguntur, *Richter d. c. 7. n. 92.* Omnes denique usuræ, quæ de Jure Canonico prohibitæ non sunt, Jure Saxonico in concursu creditorum una cum sorte simul exsolvendæ, *Zanger. d. c. 35. n. 52. & Moller. d. Const. 30. n. 4. in med. Berlich. d. concl. 66. n. 17.**

§. 3. Si demum bona debitoris æs alienum superaverint, nil morę, quin & creditoribus usuræ sint solvendæ, hoc servato ordine, ut & hic priores ac privilegiati cæteros excludant, cum jure Saxonico & respectu usurarum prioritas sibi vindicet locum, *Ord. Proc. Jud. tit. 50. es ist aber auch §. der Zinsen aber Carpzov p. 1. const. 28. def. 174.*

THESES X.

Solutum posterioribus à prioribus creditoribus repeti potest.

§. 1. Concursu nondum instituto, aut illo jam pendente, si uni ex chirographariis, vel æquali jure gaudētibus, vel omnibus aliquid solutum est, & debitor deinde solvendo non existat, rectè illud ab hypothecariis vel privilegiatis repeti potest *l. de ferri 18. §. ult. & l. seqq. ff. de jure fisci, l. pecunias. C. de privil. fisc.*

fise. Quamvis enim hæ leges de fisco tantum loquantur, generaliter tamen de unoquoque creditore hypothecario vel privilegiato intelligendas esse docet *Berl. p. 1. concl. 71. n. 20. per rext. in l. sed an hic 3 ff. quod cum eo qui in alien. pot.* Eodem modo, si creditori, expressam vel tacitam hypothecam habenti posteriori res hypothecata solvitur, recte, à priore, actione hypothecaria avocari potest. *l. si fundus 16. §. in vindicatione 3. ff. de pignor. l. distractus 14. l. debitorem 15. C. eod. auth. item possessor C. qui pot. in pign. Novell. 18. c. 10. Berlich. d. eocl. 71. n. 28.* Nec interest utrum creditum sponte fuerit solutum, an vero justè exactum per *l. pupillus 24. §. si vero ff. que in fraud. cred.* nec locū hic habet, quod vigilando & præoccupando meliorem suam conditionem quis facere possit, juraque vigilantibus subveniant *l. non enim 10. ff. ex quib. caus. maj. 25. ann. & negligentes deteriori jure censeantur, quam vigilantes, l. 24. in fin. ff. que in fraud. cred.* hoc enim in tantum valere non debet, ut propterea alteri jus suum quod vel ex legis beneficio vel ex conventionne quæsitum habet, auferatur, *Berlich. d. concl. 71. n. 20. in med. & objectio eos tantum ferit, qui pari jure utuntur l. inter eos 19. ff. de re judic. l. 6. §. 2. ff. de reb. auct. jud. possid. §. l. 6. §. 7. ff. que in fraud. cred.*

§. 2. Si a. quibusdā chirographariis vel aliis æquo ac pari jure nitentibus pecunia vel alia res soluta sit, reliqui iisdē similes eā repetere non possunt *l. si non expedierit 6. §. quid ergo §. 2. ff. de reb. auct. jud. possid. d. l. qui autem 6. §. sciendum 7. ff. que in fraud. cred. l. pupillus 24. §. si vero ff. eod. Berlich. d. concl. 71. n. 7. ubi n. 29. & alium recenset casum.*

THESES XI.

Creditoribus debitoris defuncti & hujus heredum concurrentibus, competit jus separationis, quo creditores defuncti in hujus bonis, heredum creditoribus præferuntur.

§. 1. Possunt petere separationem bonorum creditores defuncti *l. sciendum. 1. §. solut. 1. ff. de separat.* nec refert utrum puri sint, vel sub die vel conditione eis debeatur, *l. creditoribus 4. ff. eod.* nec impedit, quod & defuncti & hæredis creditores sint, *l. debitor. 3. ff. eod.* nec si ipsi hæredes fuerint instituti *l. si uxor 7. C. de bon. auct. jud. poss.* & non tantum hypothecarij, sed etiam chirographarij. propter verba generalia *d. l. 1. §. 1.* adeo ut etiam chirographarij creditores defuncti præferantur creditoribus hypothecarijs hæredis *d. l. 1. §. sciendum 3.* Illi tamen tantum, qui separationem petierunt, hoc beneficio gaudent, qui autem non petierunt, inter creditores hæredis referuntur, beneficium enim separationis non datur nisi petentibus *d. l. 1. §. 1. Richter. de privil. cred. c. 1. memb. poster. n. 38.* Referuntur etiam hæc inter creditores hæreditarios liberi ratione legitimæ illis debitæ, cujus causa etiam creditoribus hæredis præferuntur, non obstat quod legitima antè non debeatur, nisi prius deducto ære alieno *Carpzov. p. 1. const. 28. def. 100. n. 4.* Hoc enim de debitis paternis tantum, nõ vero alienis dicitur *Richter d. l. n. 44.* & per cõsequens etiã legatarii jure separationis præferuntur creditoribus hæredis, *Richter. d. l. n. 48. & seqq.* habetq; etiam locum hoc beneficium eo in casu, ubi quis respectu diversarum hæreditatum consideratur modo ut hæres, modo ut is cui succeditur. *d. l. 1. §. secundum hæc 8. ff. de separat.*

§. 2. Requiritur autem ut hoc beneficium competat. (1) ut res adhuc sit integra, nempe ut bona hæreditaria adhuc extent & nondum sint distracta *d. l. 1. §. præterea 12. vers. qui ergo.* & ut bona defuncti bonis hæredis nondum sint mixta, confusa aut unita *d. §. præterea 12.* (2) Ut petitio separationis fiat intra spatium quinquennii post aditionem hæredis, *d. l. 1. §. quod dicitur 13.* quo tempore elapso non indulgetur, sed creditores tacite huic beneficio renunciassè præsumuntur *Zafis ad l. 1. §. 13. ff. de separat. n. 2.* hypothecarii tamen & hoc tempore elapso jure suo uti, actionemq; hypothecariam intentare possunt, *Richter d. l. n. 176. per l. 2. ff. qui pos. in pign.* Et si ita in-

fi-

Si iuta sit petitio & impetrata; bonorum separatio, hæreditate
reperita inidonea & non sufficiente ad solvenda omnia debita
hæreditaria, non possunt reverti ad bona hæredis ab illis semel
separata *d. l. 1. §. item sciendum 17. vers. at si creditores & l. si credi-
tores §. ff. de separat. licet, dum hæredis creditores solidum ac-
ceperant, aliquid superfuerit, Richter. d. l. n. 166.*

§. 3. Non a. competit hoc beneficiū separationis creditori-
bus hæredis, *d. l. 1. §. ex contrario 2. & §. secundū hæc 8.* Rationē
differētē vide apud *Richter. d. l. n. 63. & seq.* Nisi hæres in fraudē
suorū creditorum adierit hæreditatē, quia tunc adversus cal-
liditatem ejus succurritur creditoribus *d. l. 1. §. questum est §. l.
1. §. ult l. 14. ff. quæ in fraud. cred.* Aut si hæres suspectam hæ-
reditatem dicens compulsus fuerit eam adire, & alteri restitu-
ere rogatus sed postea non reperiatur fideicommissarius cui
restituatur, quo casu hæredi succurritur, ac si hæreditatem nun-
quam adisset, *l. apud Julianum 11. §. utrum 2. ff. ad Sct. Trebell.
Richter. d. l. n. 78.* nec competit beneficiū separationis iis
qui sponte & non ex necessitate fidem hæredis in renovanda,
constituenda, differendaq; obligatione secuti sunt, *l. est juris-
dictionis 2. C. de bon. auct. jud. possid.*

THESES XII. & Ultima.

Tandem debita feudalia ex feudis, allodialia ex
hæreditarijs sunt solvenda.

§. 1. Ad onera enim & debita feudi, quæ feudo inhærent,
etiam agnati obstricti sunt, utur hæreditatem beneficio inven-
tarij adierint, vel intotum repudiaverint, cum ea ipse Domi-
nus, si ei feudum aperiatur, præstare cogatur, *vid. Schultz Sy-
nops. jur. feud. c. 8. n. 165.* Inter illa onera emicant (1) Onus ali-
mentandæ & dotandæ filix, *Schultz. d. c. 8. n. 166.* (2) Debitum
cum consensu Domini & agnatorum factum, *Schultz. d. c. 8. n.
167. & seq.* (3) Debitum in utilitatem feudi conversum *Schultz.
d. c.*

d. c. 8. n. 173 & seq. (4) Res alienum ad feudum comparandum contractum, Schultz. d. c. 8. n. 185. & seq. (5) Debitum ad liberandum feudum ab onere dotalitij factum Schultz. d. c. 8. n. 188. & seq. (6) Causa alimentorum personis minus perfectis, quæ à successione feudi arcentur, ut sunt muti &c. præstandorum, Schultz. d. c. 8. n. 190. (7) Legitima ijs personis, quæ à successione feudi arcentur, Schultz. d. c. 8. n. 194.

§. 2. Ad alia a. debita exsolvenda, quæ hisce nō cōtinentur, successores feudi non tenentur regulariter 2. Feud. 45. nisi fructus à Vasallo supersint, *Mynsing. cent. 3. obs. 67. n. ult.* vel si agnati hereditatem sine inventario adierint, *Schult. d. c. 8. n. 201.* Latè hæc tractat *Berlich. p. 2. concl. 55.* De allodij exsolutione supra fere ubiq; tractatum. Et hæc sunt, quæ pro ingenij modulo stilo vulgari, de creditorum concursibus proferre volui, fateor lubens meliora comtius, tersiusq; potuisse in arenam adduci, sed detur venia ab æquo Lectore, non enim omnia possumus omnes, veniaq; puto dabitur, si reputetur quod ex voto meorum mihi ad Praxin, properandum sit.

DEO SIT GLORIA.

05 A 1825

ULB Halle 3
003 787 532

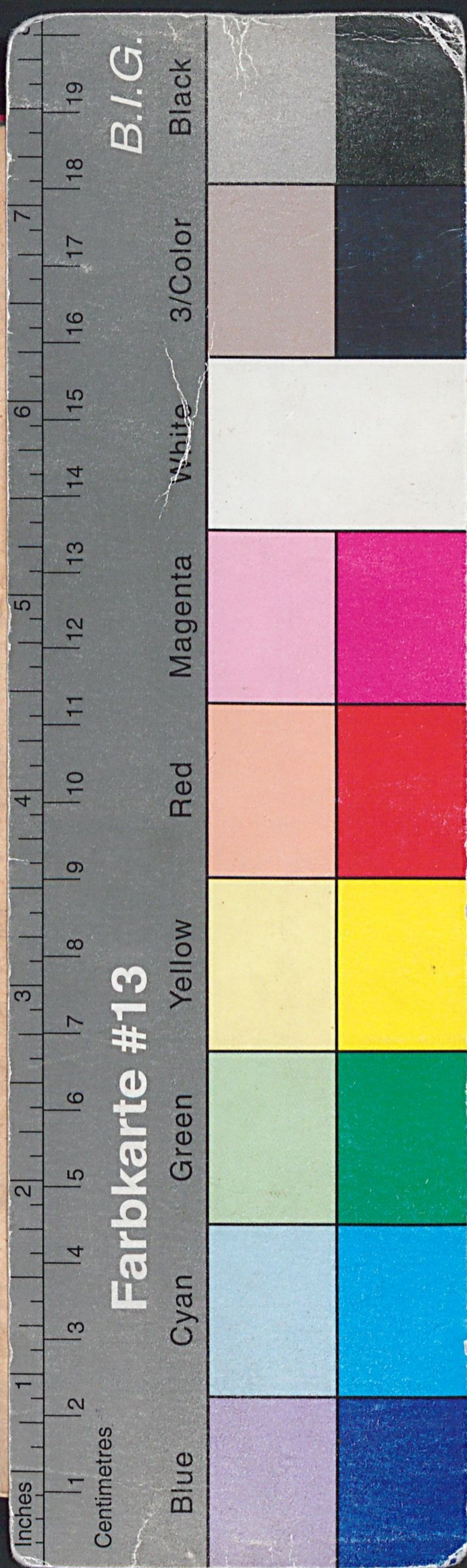

WOM

Ad.

20.

M DEO,
IN SENSU
JURISCONSULTORUM
ORDINIS,
DE
NUM CIR-
CUM DEBITO.
CONCURREN-
TIA REDITORUM
PUNIBVS,
Æ S I D E
D. N. R. G. R. N.
MONTE SIL. J. V. L.
differtabit
L HINTZ,
DO-POMERANUS
Autor
15. Julij
terio Jctorum.
TEBERGÆ,
s Haken, M DC LVIII.

Rly

